GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḊI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 25. | Joi, Venerĭ 1 (13) Februariu | 1885.

Brașovŭ, 31 Ianuariu (12 Febr.) 1885.

Cei dela putere întotdéuna au protestatŭ contra imputărei, ce li-o facemŭ, că voescŭ sĕ maghiariseze cu forța și că spre acestŭ scopŭ se folosescŭ de mijlócele cele mai condamnabile de terorisare.

Nu de multŭ codițele din Clușiu ale pressei guvernamentale maghiare se plângeau amarŭ că noi, când vorbimŭ de uneltirile lorŭ, întrebuințămŭ prea adeseorĭ terminulŭ de „terorisare“ și de „teroriștĭ.“ Ei bine, ce facŭ ei cu întregŭ aparatulŭ de lingăi de tótă categoria alta, decâtŭ a amenință, a insultă și a terorisă mereu pe cei ce nu vorŭ sĕ-i recunóscă ca stăpânĭ absoluțĭ în acéstă țéră?

Multŭ mai strigă acum foile unguresci în contra juraților din Sibiiu. De ce? Pentru că acești jurațĭ n'au suferitŭ a fi terorisațĭ și au pronunțatŭ sentințele după a lorŭ convingere și consciință curată, nu după cum pretindeau foile din Clușin. Vedea-vomŭ, scrieau aceste foi, décă jurații din Sibiiu vorŭ fi la înălțimea chiămărei ce o au în statulŭ maghiarŭ cum ni-lŭ închipuimŭ noi și cum vremŭ noi ca sĕ fie; numai așa va mai avea viață juriulŭ de pressă din Sibiiu!

Nu este acésta terorisare?

Dér Sibiiulŭ este unulŭ din cele mai marĭ și mai culte orașe ale Transilvaniei, și de aceea nu-i mirare, că locuitorii lui nu se lasă a fi terorisațĭ prin nisce articolĭ rĕutăcioșĭ ai foilorŭ jidano-maghiare. Ceea ce însă este multŭ mai remarcabilŭ, servindu-ne nouĕ de laudă, ér adversarilorŭ noștri de admonițiune, e faptulŭ, că nu numai la orașe, ci chiar și la sate amenințările și terorisările nu mai prindŭ.

Cetitorii noștri îșĭ vorŭ aduce aminte, că foile clușiene începură a strigă ca din gura șérpelui în contra celorŭ, carĭ au serbatŭ în anulŭ trecutŭ aniversarea ḍilei 3 (15) Maiu 1848. Intre aceștia era și zelosulŭ protopopŭ și notarulŭ din Indolŭ, precum și bravii locuitorĭ muntenĭ din Intregalde.

Foile din Clușiu nu țipă nicĭodată de géba. Autoritățile se puseră în mișcare și bieții ómenĭ fură trașĭ în judecată. Părintele din Indolŭ la întrebările: din ce causă a serbatŭ ḍiua de 3 (15) Maiu cu poporulŭ; de ce a cântatŭ „Deșteptă-te Române; de ce s'a rugatŭ în biserică, ca „Dumneḍeu sĕ scape poporulŭ românescŭ de multele nedreptățĭ ce i se facŭ“ a rĕspunsŭ cu demnitate de adevĕratŭ păstorŭ sufletescŭ: „După ce o națiune nu póte esista fără limbă și fără drepturĭ „politice, între marginele legii și pe viitorŭ împreună cu toțĭ soții mei de principii voiu lupta „pentru egala îndreptățire națională.“

Și care fù resultatulŭ cercetărei judecătorescĭ? — Tribunalulŭ din Turda, neavêndŭ nicĭ unŭ motivŭ legalŭ de a condamnă pe acusațĭ, i-a absolvatŭ în 28 Iuliu 1884, ear Tabla regéscă a confirmatŭ judecata primei instanțe în 16 Decembre anulŭ trecutŭ.

Foile din Clușiu negreșitŭ că au cunoscință de aceste sentințe. De ce tacŭ înfundate? De ce nu strigă că tribunalele maghiare compuse din funcționarĭ maghiarĭ, trădéză prin sentințele lorŭ achitătóre patria maghiară?

Eată judecătorĭ maghiarĭ, carĭ nu sciu apĕra „ideea de statŭ maghiarŭ“, carĭ nu sciu sĕ dé satisfacțiune societății șoviniste jidano-maghiare, ce a fostŭ așa de cumplitŭ „ofensată,“ prin rugăciunile preotului din Indolŭ!

Ce sĕ mai ḍicemŭ de Sașĭ, dacă și Ungurii cu diplome dela universitățile din Clușiu și Pesta nu facŭ altfelŭ decâtŭ ei? Bine ḍicea „Pesti Naplo,“ că numai jurațĭ ungurĭ din orașele unguresci, ce sunt prodomnite de teroriști, potŭ se salveze „ideea de statŭ maghiarŭ.“ Căcĭ atuncĭ se va face mișcare mare în acele orașe și pressa va strigá, ér juriulŭ sub impresiunea acestui curentŭ va trebuí sĕ-șĭ dea în totdéuna sentința nu numai pentru „apĕrare“ ci și pentru „nimicire.“

Câtŭ pentru demnii și curagioșii locuitorĭ din Intregalde, carĭ asemenea au fostŭ trașĭ în cercetare judecătoréscă, cetitorul binevoiéscă a se informa din corespondința de mai la vale, ca sĕ se convingă până unde mergŭ terorisările mișelescĭ în contra poporului românescŭ.

Apucăturĭ nedemne.

»Pester Correspondenz« a primitŭ dela unŭ »pnblicistŭ‘ ungurŭ următórea comunicare, alŭ cărei scopŭ ușorŭ se póte înțelege:

Cumcă propaganda română se face nu numai în Ardélŭ, ci se nutresce și se sprijinesce și în România, dovedesce următorulŭ casŭ:

„Acum unŭ anŭ și jumĕtate am avutŭ ocasiune sĕ facŭ, pe drumŭ între Varna și Bucurescĭ, cunoscința unei persóne din cea mai înaltă ramură a justiției. In conversațiunea nóstră venì vorba și despre politică, mai cu sémă despre raportulŭ ce esistă între monarchia austro-ungară și între România. Amintitulŭ demnitarŭ românŭ, care, ca quasi Judex Curiae alŭ patriei sale, prin posițiunea sa cunósce cu temeiu aspirațiunile curentelorŭ politice ale României și societății române, se esprimà asupra acestei cestiunĭ astfelŭ:

»Politica guvernului nu este totdéuna identică cu aspirațiunile politice, ce suntŭ sădite în spiritulŭ viu alŭ poporului. Politica oficială se schimbă cu evenimentele ḍilei; dar în acéstă schimbare se află ceva neschimbăciosŭ: tendința permanentă a aspirațiunilorŭ naționale. In politica oficială, relațiunile dintre Austro-Ungaria și România potŭ fi cele mai amicale și cele mai cordiale, tosușĭ esistă între monarchia d-vóstră și între România totdéuna unŭ contrastŭ ce nu se póte aplana și o adêncă prăpastiă desparte pentru totdéuna pe aceste douĕ state unulŭ de altulŭ. Tóte stratele poporului românŭ suntŭ pĕtrunse de convingerea, că Ardélulŭ, Bănatulŭ și orĭ ce petecŭ de pămêntŭ în Ungaria, unde locuesce vr'unŭ Românŭ, aparținŭ Ungariei numai în urma unui abusŭ și că dreptulŭ de proprietate asupra acestorŭ teritorii usurpate de Ungurĭ ni se cuvine nouĕ, adecă statului românŭ«

»Póte sĕ sune curiosŭ acésta, lucrulŭ însĕ stă astfelŭ, că Austro-Ungaria numai atuncĭ póte câștigá adevĕrata amiciții a României, când va renunțá la tóte aceste părțĭ ale țĕrii, în care locuescŭ Romanĭ, în favórea României.

»Câștigarea acestorŭ teritorii este idealulŭ nisuințelorŭ nóstre naționale. Statulŭ românŭ póte abḍice de realisarea acestui idealŭ din motive de oportunitate, dar poporulŭ românŭ are consciința neclintită, că acele părțĭ ale Ungariei aḍĭ orĭ mâne — e mai multŭ o cestiune de timpŭ — se vorŭ anecta cu orĭ ce prețŭ la România.«

»Ellenzék« din Clușiu, într'unŭ articulŭ întitulatŭ „Visurile vecinului‘, observă la acéstă: „Alte durerĭ n'are?!«

Ne mirămŭ, cum de acelŭ »publicistŭ« ungarŭ, care ca toțĭ Ungurii încă trebue sĕ sufere de limbăriță, a pututŭ tăcea unŭ anŭ și jumĕtate și tocmai acum i s'a deslegatŭ limba comunicândŭ »conversațiunea« sa de mai susŭ? Dar aci e ascunsŭ unŭ planŭ, pe care evenimentele actuale ni-lŭ trădéză. Publicistulŭ vrea sĕ aplice douĕ loviturĭ deodată.

E vorba de a se adună »dovedĭ« pentru justificarea mĕsurilorŭ escepționale ce se vorŭ lua în contra Românilorŭ; e vorba de cassarea juriului din Sibiiu, pentru ca diariștii românĭ sĕ fie trămișĭ în judecata juraților ungurĭ din Têrgu-Mureșului și Clușiu pentru cea mai mică plângere în contra asupritorilorŭ; e vorba de maghiarisarea forțată ce se va întinde peste totŭ Ardélulŭ; e vorba de realisarea «ideii de statŭ maghiarŭ‘ așa precum o înțelegŭ adversarii noștrĭ, adecă: în țĕrile corónei sf. Stefan altŭ némŭ afară de celŭ ungurescŭ nu e permisŭ sĕ esiste, totŭ ce e nemaghiarŭ séu se va transforma în maghiarŭ séu va trebui se ia lumea în capŭ.

Arma însĕ, de care se servesce »publicistulŭ‘ amestecândŭ în luptele nóstre ḍilnice și pe România. ca cu atâtŭ mai multŭ sĕ'șĭ justifice Ungurii asuprirea ce-o esercită cu noi, e detestabilă și nedemnă, dér totodată e destulŭ de grosolană, ca sĕ nu se deóche joculŭ de după culise alŭ teroriștilorŭ

Italia și cestiunea orientală-

Marile puterĭ europene, carĭ s'au aliatŭ în scopulŭ, de a mănține pacea cu orĭce prețŭ în Europa, astăḍĭ se uită cu ochĭ rĕi la toțĭ pașii, ce îi face séu are de gândŭ sĕ-i facă Italia pe țĕrmurii Mării roșie și pe cóstele Egiptului. Astăḍĭ se aștéptă scirile ce vinŭ dela Roma cu încordare, pentrucă de aḍĭ pănă mâne se potŭ lua în Roma decisiunĭ, ce vorŭ avé urmărĭ însemnate nu numai pentru Italia și Anglia, dar și pentru pacea europénă, care cu tóte asigurările aliaților puternicĭ totușĭ se póte turbura ușorŭ. După cum asigură unŭ corespondentŭ alŭ lui „N. fr. Presse,« Anglia sĕ fi provocatŭ oficiosŭ pe Italia ca sĕ ia parte la espedițiunea egipténă. Diarulŭ italianŭ „Opinione« négă acésta, susține însĕ că ministrulŭ italianŭ Mancini tracteză în privința acésta cu ministerulŭ englesescŭ. In Roma șefii resorturilorŭ militare țină mereu la conferințe, în arsenale se lucréză cu-o activitate febrilă, pentru ca sĕ se echipeze o flotă și sĕ espedeze unŭ corpŭ nou de armată. In orĭce împrejurare Italia va ocupa litoralulŭ egipténŭ alŭ Mării roșie. Décă vorŭ merge trupele italiene și în Sudanŭ, va atêrna dela compensațiunea ce-o va oferi Gladstone Italienilorŭ. Că cestiunea egipténă stă în strênsă legătură cu cestiunea orientală nu mai încape nicĭ o îndoiélă și tocmai amesteculŭ Italiei în cestiunea egipténă póte fórte ușorŭ sĕ aprindă cestiunea orientală, care arde sub spuḍă. Mai ḍilele trecute se ḍice că representanții mai multorŭ state balcanice, carĭ au de-a regula diverse afacerĭ cu Turcia, avură cônvorbirĭ cu Mancini și că representanții României, Greciei și Sêrbiei au trimisŭ guvernelorŭ lorŭ rapórte detaiate despre înțelegerile cu cabinetulŭ italianŭ cu privire la scopurile politiciei coloniale. De se vorŭ adeveri aceste comunicate, atuncĭ s'ar vedé că în unele cercurĭ politice ale peninsulei balcanice, încă înainte de a se ivi unŭ conflictŭ între Turcia și între Italia, începură ómenii a se ocupa cu idea ca sĕ se foloséscă în interesulŭ lorŭ de acestŭ conflictŭ.

In ce chipŭ au conferitŭ representanții staturilorŭ balcanice cu cabinetulŭ italianŭ nu putemŭ sci, dar ceea ce am dori ar fi ca România sĕ lucreze din tóte puterile sale, ca în înțelegere cu Italia și cu Anglia sĕ-șĭ pótă realisa dorințele și sĕ-șĭ pótă asigura la Pindŭ și Borădagŭ interesele sale ca Românii din Pindŭ, din Macedonia pentru carĭ România a adusŭ și aduce de 20 și mai bine de anĭ marĭ sacrificii materiale, sĕ nu fie sacrificațĭ dușmanilorŭ lorŭ seculari, pentru că atuncĭ ar fi aruncată în vêntŭ tótă munca de douĕ decenii și mai bine, și tóte sacrificiile carĭ s'ar fi pututŭ întrebuința cu multŭ mai bine pentru alțĭ Românĭ lipsițĭ de cultură. Aceea că óre sci-va diplomația română sĕ profite de încurcăturile ce se vorŭ iví în Orientŭ și de gruparea puterilorŭ europene, numai viitorulŭ ni-o va puté arĕta.

SCIRILE ḌILEI.

Adresa ce a așternut'o sinodulŭ archidiecesei ortodoxe-române din Transilvania cătră Maiestatea Sa monarchulŭ — din incidentulŭ rĕspunsului primitŭ de deputațiunea bisericei ortodoxe române cu ocasiunea ser-

bărei pentru reconstruirea Seghedinului — s'a luatŭ la cunoscinţă de cătră Maiestatea Sa, ḑice „Telegr. românŭ.«

—0—

Joi în sĕptĕmâna trecută s'a comisŭ în Ciapercĭ lângă Mercurea unŭ omorŭ misteriosŭ. Séra pe la 6 óre se aflau judele, notarulŭ şi perceptorulŭ de dare în cancelaria oficiului localŭ, când o gróznică pocnitură se audì şi perceptorulŭ de dare căḑù imediatŭ mortŭ la pămentŭ. După ce judele şi notarulŭ îşĭ venirâ în sine din spaima cea mare, voiră sĕ alerge afară, dar uşa dela stradă era ţepĕnŭ ferecată. Făptuitorulŭ se asigurase de urmărire. Din Miercurea a plecatŭ o comisiune judiciară la Ciapercĭ sĕ ancheteze casulŭ. S'au făcutŭ câteva arestărĭ.

—0—

In şedinţa dela 4 Februariu n. a comitetului reuniunei archeologice din comitatulŭ Hunedórei, ţinută în Deva, vicepreşedintele a ţinutŭ o conferinţă în care critică aspru pe d. Odobescu şi broşura sa despre revoluţiunea lui Horia.

—0—

Ministrulŭ cultelorŭ Trefort a datŭ societăţii archeologice din Deva suma de 500 fl. pentru continuarea săpăturilorŭ dela Sarmisegetuza.

—0—

Academia de »Jeux Floraux« din Tulusa a decretatŭ, ḑice „L'Indép. roumaine,« literatei Carmen Sylva, Suveranei României, titlulŭ de magistră în arte. Membrii academiei au pusŭ sĕ se graveze o măréţă diplomă, ce se va îmâna Maiestăţii Sale prin d. V. A. Urechiă.

—0—

Scóla din Konragy, comitatulŭ Hunedórei, s'a închisŭ din causă că bântue difterita printre copii.

—0—

Concertulŭ Zichy. — Arareorĭ ĭi succede unui artistŭ a întrunì atâta publicŭ precum a fostŭ Marţĭ séră în sala otelului Nr. I. Numai odată am vĕḑutŭ acéstă sală şi mai îndesată de publicŭ, în véra anului 1883 la concertulŭ românescŭ datŭ în folosulŭ »Asociaţiunei transilvane.« Se vede că renumele ce şi l'a câştigatŭ d-lŭ Zichy în capitalele mai multorŭ ţĕrĭ, şi împrejurarea că dênsulŭ cântă la pianŭ numai cu mâna stângă, a atrasŭ publiculŭ în numĕrŭ atâtŭ de mare. Contele Zichy nâscutŭ la 1849, şi-a perdutŭ mâna dréptă în etate de 15 anĭ la o vênĕtóre, de atuncĭ sub conducerea marelui maestru Liszt, care l'a întrodusŭ atâtŭ în musica clasică câtŭ şi în cea modernă, a urmatŭ studiele în armoniă şi contra punctŭ cu succesulŭ celŭ mai strălucitŭ, după cum ne-am şi convinsŭ în séra concertului deja la primulŭ numĕrŭ alŭ programei, o composiţiune propriă bine succesă. Ouvertura ne-a descoperitŭ pe lângă tehnică şi precisiunea jocului şi unŭ talentŭ de compositorŭ bunŭ şi desterŭ. Asemenea şi în »Visulŭ amorosŭ« de Liszt şi în Polonesa a-dur de Chopin, ne-a doveditŭ că scie interpretá cu sêmţŭ şi fără de orĭce afectaţiune. In deosebĭ ne-a plăcutŭ »Fantasia din opera Faust" de Gounod, care cu grelele ei pasage şi figuraţiunĭ, ca şi prin polifonia acordelorŭ, a fostŭ pĕtrundĕtóre. Pe lângă tótă iuţéla şi bravura esecutărei, totuşĭ s'au strecuratŭ în acéstă piesă şi unele disonanţe, carĭ n'au putută trece neobservate. Impresiunea totală a concertului te lasá însĕ a vedé în Contele Zichy unŭ artistŭ însemnatŭ cu multe calităţĭ frumóse.

Orchestra philarmonică sub conducerea bravului ei dirigentŭ A. Brandner a esecutatŭ »Andante con moto« din Sinfonia italiană A-dur de »Mendelssohn şi Ouvertura din »Euryante« de Weber, cu aceeaşĭ acurateţă şi fineţă cu care suntemŭ dedaţĭ a-o auḑi la diferite ocasiunĭ. Meritulŭ d-lui A Braudner ca dirigentŭ îlŭ cunóscemŭ şi totuşĭ credŭ că nu voiu esagera, décă îmĭ permitŭ a constata cumcă esecutarea Ouverturei de Weber a fostŭ de tótă frumséţea. Venitulŭ curatŭ alŭ acestui concertŭ este destinatŭ pentru fondulŭ capelei orăşenescĭ. Mulţămirea publicului esprimată prin îndelungate aplause, ca şi prin presentarea a două cununĭ de laurĭ ce le-a primitŭ contele Zichy ĭi potŭ servi ca asigurare că şi aicĭ şi-a sciutŭ câştiga simpatiile publicului iubitorŭ de artă.

—0—

O »descoperire« a făcutŭ »Ellenzék.« In Cluşiu, ḑice fóia ungurêscă cuprinsă de spaimă, s'a formatŭ o societate germană, care-şĭ ţine întrunirile în casa unui cismarŭ din strada Mănăsturŭ. Membrii societăţii suntŭ în parte mare »Schulvereinişti."

—0—

Scriitorulŭ O. F. Berg, editorulŭ fóiei umoristice »Kikeriki« din Viena, a fostŭ instalatŭ în institutulŭ de nebunĭ din Döbling.

—0—

Scirĭ din Odessa desmintŭ uciderea advocatului Rabinovicĭ, întemeiătorulŭ sectei „Noulŭ Israilŭ.«

—0—

Se scrie din Frankfurt lângă Main, că unŭ ginere a fugitŭ cu vĕduva sa sócră, pentru care avea mai multă simpatiă decâtŭ pentru fiica ei, soţia sa. Óre atâtŭ de mare sĕ fie corupţiunea? Greu de creḑutŭ.

„Times" despre tractatulŭ prusso-rusŭ.

„Times" din Londra consacră tractatului de estradare încheiatŭ între Rusia şi Prusia unŭ articolŭ de fondŭ, în care desapróbă mĕsurile luate, ḑicêndŭ că Anglia nu póte aderá la unŭ astfelŭ de tractatŭ.

„E naturalŭ, scrie »Times«, ca sĕ nu ne gândimŭ nicĭdecum a schimbá legile nóstre aşa, ca sĕ estrădămŭ fugarĭ, carĭ nu suntŭ vinovaţĭ de astfelŭ de delicte, pe care noi le considerămŭ de crime. Ţéra nóstră a trebuitŭ sĕ acorde în acestŭ veacŭ ospitalitatea sa nenorociţilorŭ politicĭ de totŭ felulŭ. Noi amŭ primitŭ mai ânteiu pe jertfele legilorŭ apĕsătóre şi mai târḑiu chiar pe autorii acestorŭ legĭ. Actualulŭ împĕratŭ alŭ Germaniei a fostŭ veselŭ, că s'a pututŭ retrage acì după evenimentele din 1848, şi câtŭ p'aci era sĕ vină la noi în acelŭ timpŭ chiar şi d. Bismarck. Napoleon III, după ce 20 de anĭ a încercatŭ sĕ ne înduplece a schimbá legile nóstre pentru strĕinĭ, în anulŭ 1871 a avutŭ motivŭ sĕ se bucure, că politica nóstră a rĕmasŭ neschimbată şi că elŭ a pututŭ trăí în Chislehurst totŭ aşa de liberŭ de orĭ ce şicane, ca şi atuncĭ când ca conjuratŭ şi fugarŭ din fortăréţa Ham locuia in King Street, St. James. După comună Francia ne-a cerutŭ, ca sĕ estradămŭ pe comuniştĭ; da dacă amŭ fi făcutŭ acésta, atuncĭ ni i-amŭ fi făcutŭ duşmanĭ unŭ numĕrŭ dintre ex-isgoniţĭ, carĭ adĭ şedŭ în camera deputaţilorŭ. Anglia trebue sĕ rĕmână credinciósă vechiului sĕu sistemŭ de deplină neutralitate faţă cu luptele politice de pe continentŭ; nicĭdecum însă nu ne putemŭ bucurá că tóte porturile de refugiu streine se închidŭ acum şi că ţéra nóstră se transformă într'o prăvălie de esposiţiune pentru nemulţămiţii şi persecutaţii Europei. Din acestŭ motivŭ sĕ sperămŭ, că Reichstagulŭ germanŭ va precumpăní de două orĭ lucrulŭ, înainte de a primí proiectulŭ de lege a prinţului Bismarck. Ne îndoimŭ, că cancelarulŭ este deplinŭ lămuritŭ despre tóte neplăcerile şi periculele ce i le póte pregătí mĕsurile sale cu două tăişurĭ.«

Cu stimă şi cu plecăciune la adresa vinovaţilorŭ.

(Coresp. part. din Bucovina).

De pe vêrfulŭ Giumalăului, în Faurŭ 1885.

Prea Onorate Părinte!

A trecutŭ vreme îndelungată de când aşteptămŭ mereu, că dóră te vei îndrepta şi vei apuca altă cărare decâtŭ aceea pe care mergĭ acuma. Am aşteptatŭ cum ḑicŭ multŭ, şi nu te-am ruşinatŭ înaintea lumii pentrucă n'am vrutŭ sĕ dămŭ cu toporulŭ în baltă; ţi-am datŭ însĕ din când în când semne destule, ca sĕ poţĭ înţelege că nu suntemŭ de felŭ mulţumiţĭ cu faptele şi purtarea Sfinţiei Tale, credêndŭ că din aceste semne de nemulţămire îţĭ vei înţelege pĕcatele şi te vei îndreptá, fără sĕ mai fimŭ siliţĭ a te aduce spre judecare înaintea forului lumescŭ.

Nimica n'a ajutatŭ însĕ, şi din nepăsarea ce o arăţi venimŭ a conchide că Sfinţia Ta trăescĭ în credinţa că tóte ce le facĭ sunt bune şi plăcute lui Dumneḑeu şi nouĕ, sĕu dacă nu că vrei celŭ puţinŭ sĕ rĕmâi numai decâtŭ inimiculŭ nostru.

Orĭ care ar fi casulŭ, a sositŭ timpulŭ ca sĕ ne lămurimŭ numai decâtŭ: értă dară, părinte, dacă vomŭ îndrăsní a-ţĭ numĕra şi spune pĕcatele, căcĭ după cum presupunŭ póte nu ai înţelesŭ bine până acuma ceea ce se pretinde în generalŭ dela Sfinţia Ta, ér după ce ne vomŭ face acéstă datoriă, apoi îţĭ dămŭ voiă sĕ pui mâna pe cruce şi pe peptulŭ Sf. Tale şi blastĕmă în numele Domnului şi a sfintei dreptăţĭ pe acela, care se légă de capulŭ Sfinţiei Tale fără causă.

Vei fi sciind dóră, părinte, că străbunii noştri gloriosĭ au consacratŭ pe altarulŭ bisericei averĭ colosale, pentru ca biserica sĕ stee vecĭnicŭ şi neclintită şi clerulŭ naţionalŭ sĕ nu se pérdă.

Te întrebŭ, dară mĕ rogŭ părinte, sĕ nu te superĭ de felŭ, că dacă ne vomŭ înţelege putemŭ fi érăşĭ ceea ce am fostŭ înainte, te întrebŭ, ḑicŭ, îlŭ avem noi astăḑĭ celŭ puţinŭ pe aicea unde suntem aşa de aprópe de mormêntulŭ eroului celui mare, care a contribuitŭ şi elŭ la temelia bisericei nóstre naţionale?

Ḑi părinte, ce vrei, noi, cu deosebirĭ rare, nu avemŭ clerulŭ nostru naţionalŭ. Dacă străbunii noştrii, s'au ganditŭ că credinţa şi némulŭ nostru póte fi odinióră periclitatŭ, şi au întemeiatŭ biserica cu ziduri gróse naţionale, apoi trebue sĕ înţelegĭ, părinte, că tocmai acuma a sositŭ timpulŭ în care se simte necesitate a ne strânge cu toţii sub scutulŭ bisericei nóstre dreptcredinciόse, ca acolo sĕ fimŭ ocrotiţĭ, şi sĕ mai putemŭ rĕmânea ceea ce am fostŭ până acuma, adecă: „Românĭ.«

Óre ne va succede acésta? Cam greu, părinte, şi Sfinţia Ta în parte porţĭ vina că nu. Sfinţia Ta părinte te-ai înstreinatŭ cu totulŭ de poporulŭ nostru, ai alergatŭ cu simţulŭ, cu obiceiulŭ şi chiar limba strămoşéscă ne-ai lăsat'o s'o cultivămŭ noi bieţii opincarĭ nemernicì, şi te-ai dusŭ în tabĕra streină, însuşindu-ţĭ şi cultivândŭ acolo altă limbă, altŭ simţŭ şi alte obiceiurĭ, ba poţĭ sĕ ai póte şi chiar altă credinţă, căcĭ noi atâta scim: cine vorbesce altă limbă trebue sĕ şi crédă altfelŭ.

Dar ia séma bine, părinte, că oile mergŭ după ciobanŭ, sĕ nu'ţĭ afli odată biserica gólă şi tóte oiţele duse după Sf. Ta în tabĕra străină, până ce te vei întórce sĕ le cauţĭ, streinii le vorŭ duce în stâna lorŭ, de unde apoi cu greu le vei căpeta înapoi, şi aşa vei rĕmânea ciobanŭ fără turmă.

Ai paralisatŭ limba română, părinte, pe care ar trebui sĕ o vorbescĭ nu numai în biserică ci şi acasă şi orĭ unde te vei afla, şi prin acésta părinte, umbli de vênḑare cu celŭ mai scumpŭ odorŭ alŭ naţiunei. Preotésa d-tale se ruşineză sĕ vorbéscă românesce, dar ce e mai trist şi ridicolŭ chiar, e că streinii spunŭ că ea germâneşte numai atâta scie câtŭ au uitatŭ Germanii.

Nu te înţelegemŭ de felŭ părinte: acasă cu copii, cu preotésa, cu slugile vorbescĭ în limbă streină, cauţĭ societatea streină şi ţi-ai făcutŭ cuibulŭ în mijloculŭ duşmanilorŭ noştri.

Trăescĭ cu străinii, te-ai înfrăţitŭ cu dênşii, le vorbescĭ limba lorŭ, inima Sf. Tale bate părinte numai pentru totŭ ce e străinŭ, ér între noi te răpeḑĭ atuncea în fuga mare şi cu bucuriă, când prinḑĭ vestea că a muritŭ vreunulŭ dintre noi pentru ca sĕ'lŭ bagĭ iute în pămentŭ, sĕ'ţĭ încarcĭ traista cu colacĭ, sĕ'ţĭ umpli punga din banulŭ nostru câştigatŭ cu atâta sânge şi sudóre, şi apoi încărcatŭ cu acéstă jertfă muiată în sânge sĕ te întornĭ érăşĭ în fuga mare în mijloculŭ străinilorŭ, sĕ risipescĭ acolo cu dênşii ofranda nóstră, jucândŭ Tananaua cu aceia cari îşĭ batŭ jocŭ de neamulŭ şi credinţa nóstră.

Veḑĭ, părinte! Dacă nu te purtai până acuma aşa, dacă nu te scăpai cu vorba, scii mai deunăḑĭ când ai disŭ că ţĕranului românŭ sĕ'i frigĭ ochii, pentru că se negótă şi nu vrea sĕ dea câtŭ cerĭ; dacă nu ai fi isgonitŭ din casa şi societatea d-tale limba nóstră, care ne este aşa de scumpă, nu puteamŭ astăḑĭ ḑice că inima d-tale e stricată, şi la tóte te cugeţĭ numai la sórta nóstră nu.

Poporulŭ din care face parte parochia d-tale, sfinţite părinte, geme de nevoĭ şi greutăţĭ, ér Sfinţia Ta nu vrei sĕ laşĭ măcar o lacrimă de jale pentru dênsulŭ, şi în locŭ sĕ te gândescĭ la mijlócele prin care s'ar puté deştepta şi ridica, umbli cu preotésa la balurĭ mascate şi o îmbracĭ cu ghete de piele de rândunică.

Sĕ nu creḑĭ că invidia vorbesce astfelŭ, — nu, feréscă Dumneḑeu: strînge, părinte, comorĭ marĭ şi îmbogăţesce-te sĕ-ţĭ mérgă vestea din hotarŭ în hotarŭ, şi noi cu toţii ne vomŭ bucura, dar întrebuinţéză vada şi influinţa averei, câştigate din sudórea poporului, pentru progresulŭ şi mărirea neamului şi a credinţei în care ne-amŭ treḑitŭ, pentru reservarea şi lăţirea limbei în care amŭ fi bucuroşĭ a te auḑi că vorbescĭ totdéuna cu casa şi familia Sf. Tale, ér nu de pe noi sĕ jupescĭ pielea, şi-apoi sĕ te duci în mijloculŭ streinilorŭ şi sĕ o împărţeştĭ cu ei.

Tóte romanele şi cărţile scrise în limbĭ streine, şi tóte ḑiarele streine, care nu mai le au născocitŭ timpulŭ, le găsesci la Sf. Ta şi preotésa Sf. Tale, dar cea mai mică foiţă română, care strigă, plânge arătândŭ lumei neajunsurile poporului românŭ, încă nu s'au norocitŭ sĕ'ţĭ calce pragulŭ casei Sf. Tale. Şi dacă lucrurile vorŭ merge totŭ astfelŭ, părinte, te vei uita încă mai multŭ şi vei începe a ne ceti şi în biserică în limbă streină; dar îţĭ spunemŭ dreptŭ de pe acuma, că în altă limbă nu te vomŭ asculta.

Vomŭ tăcé încă multă vreme, vomŭ răbda, dar dacă ne va trece de şagă, vomŭ îndrăsnì a'ţĭ spune 'n faţă, că fiindŭ noi Românĭ, avemŭ dreptulŭ sĕ ceremŭ preoţĭ cu inimele dreptŭ române, care sĕ ne spue atâtŭ în biserică câtŭ şi afară de ea cuvêntulŭ lui Dumneḑeu clarŭ şi lămuritŭ în limba cea strămoşéscă. Asta o vremŭ ér lucrulŭ rĕu ducă-se în iadŭ.

Opinca.

Terorisarea Muntenilorŭ.

Valea Galdei în 6 Februariu 1885.

„Stimate domnule Redactorŭ! In 31 Ianuariu st. n. s'a ţinutŭ alegerea oficialilorŭ comunalĭ, în comuna Intregaldĭ, unde D-lŭ subprefectŭ Köblös a presidatŭ însoţitŭ de d-lŭ notarŭ cercualŭ Nicolau Nestorŭ, unŭ pandurŭ şi gendarmeria.

Póte că d-lŭ subprefectŭ s'a temutŭ că poporulŭ munteanŭ va fi agitatŭ în contra procedurei d-sale; dar n'ă avutŭ de ce sĕ se témă, că poporulŭ munteanŭ nu-i aşa de periculosŭ, cum cugetă d-sa, ci suntŭ prea blânḑĭ. Alegerea s'a pututŭ întêmplá şi fără pandurĭ şi gendarmeriă; nicĭ au avutŭ lipsă Intregălḑenii de acei óspeţĭ.

Cugetulŭ d-lui subprefectŭ a fostŭ cá sĕ alégă de jude comunalŭ pe Matheiu Hăţĕganu, şi sĕ depue pe fostulŭ jude şi fără voia poporului, pentru aceea nicĭ n'a voitŭ a merge la cancelaria comunală, unde ar fi trebuitŭ sĕ se ţină alegerea. Paragrafulŭ 40 opresce a fi alegĕtorĭ comunalĭ pe aceia ce se află sub curatelă părintéscă orĭ strĕină, însĕ cei ce au votatŭ pentru Matheiu Hăţĕganu au fostŭ primiţĭ; ér votanţii pentru fostulŭ jude şi cei cu dreptŭ au fostŭ alungaţĭ pre uşă afară prin pandurŭ.

Nĕcazulŭ subprefectului asupra fostului jude se trage de acolo, că şi acesta a luatŭ parte la aniversarea ḑilei de 3 (15) Maiu, de aceea şi-a pusŭ tóte puterile dinpreună cu notarulŭ, spre a-lŭ depune ca sĕ reuşéscă Matheiu Hăţĕganu, a cărui pruncŭ a fostŭ denunţantele învĕţătorului Domşa cu poesiile.

D-lŭ subprefectŭ înainte de începerea alegerei a înfruntatŭ pe învĕţătorulŭ nostru, fără de vină, într'unŭ tonŭ atâtŭ de vătămătorŭ, încâtŭ acésta nu se putea aştepta, dela unŭ omŭ care posede cultură şi cunóscerea legei; ḑicêndŭ: Aicĭ îţĭ dau pénă şi hârtiă, publică alegerea în »Gazeta« vóstră românéscă. — Rĕspunsulŭ fù: D-le prefectŭ! Eu nu ţi-am greşitŭ nimica, nicĭ te-am vătĕmatŭ cu vr'unŭ cuvêntŭ; apoi pénă şi hârtiă nu-mĭ trebuie dela d-ta, şi eu am pe ce-mĭ cumpĕrá. La »Gazetă« nu te întrebŭ pe d-ta când voiu scrie.

In fine provocă pe d-lŭ preotŭ Nestorŭ şi comitetulŭ informându-i ca pe viitorŭ sĕ destitue pe învĕţătorulŭ Domşa, fiind-că-i agitătorŭ contra Ungurilorŭ,

şi a ridicatŭ stindarde contrare statului maghiarŭ. — Rĕspunsulŭ din partea comitetului fù: Noi îlŭ cunóscemŭ că-i învĕţătorŭ: harnicŭ, diligentŭ şi omŭ cu purtare morală de laudă, décă d-ta eştĭ nemulţămitŭ cu purtarea-i, noi suntemŭ mulţămiţĭ de ajunsŭ; nicĭ că avemŭ vre-o causă de a-lŭ scóte din oficiu.

Maĭ departe dise subprefectulŭ: Sĕ nu te cercĭ a mai ascultá de învĕţătorulŭ, că eştĭ tênĕrŭ şi vei fi acusatŭ pela tribunalŭ ca în anulŭ espiratŭ...

Acum va fi d-lŭ subprefectŭ deplinŭ voiosŭ, că s'a alesŭ jude după plăcerea d-sale; numai câtŭ pe cale nelegală.... Şi a căpĕtatŭ denunţianţĭ, spre a'i arĕtá pe cei ce voiescŭ binele poporului Intregăldeanŭ, ca făcătorĭ de rele.

In 2 Februariu st. n. d-lŭ preutŭ şi învĕţătorulŭ au înaintatŭ judelui arĕtarea abs. şi lista pentru salariulŭ învĕţătoruluí. Fiindŭ şi notarulŭ de faţă au fostŭ rugaţĭ de a mijlocí a se scóte dela poporŭ fiindŭ în restanţă 200 fl şi a îndemná părinţii a-şĭ trimite pruncii la scólă. — Rĕspunsulŭ ce l'au primitŭ preotulŭ şi învĕţătorulŭ fù: „Noi nu ne mestecămŭ în trebile scólei."

Unŭ alegĕtorŭ.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

Şedinţa dela 28 Ianuariu. — D. Poroineanu interpeléză pe d. ministru alŭ justiţiei în privinţa înfiinţărei unei judecătorii de pace în Urbea Caracalŭ. D. ministru rĕspunde că recunósce trebuinţa şi va insista pe lângă comisiunea bugetară a se trece în bugetŭ suma cuvenită acestei înfiinţărĭ. D. D. Ionescu depune unŭ proiectŭ de lege din iniţiativa parlamentară pentru aplicarea art. 64 din legea de organisare, relativŭ la alternarea judecătorilorŭ de Curte, şi spre a se resolva pe cale legislativă acéstă prescriere a legei pe care nu o aplică tóte curţile, precum cea din Focşanĭ. D. ministru agriculturei rógă ca, în lipsa d-lui primŭ-ministru şi a d-lui ministru de culte, sĕ se amâne interpelarea relativă la greva studenţilorŭ dela Facultatea de medicină. D. Cozadini declară că consimte la amânare pe mâne dacă este a se amâna mai târdiu, apoi preferă a retrage interpelarea. D. Epurescu dice că comisiunea numită de ministerŭ pentru cercetarea neorânduelelorŭ dela facultatea de medicină, întârdie a depune raportulŭ şi cere dlui ministru a face sĕ se activeze depunerea raportului acelei comisiunĭ, raportŭ ce'lŭ crede utilŭ în desbaterea afacerei studenţilorŭ. D preşedinte consultă pe d. Ionescu D. asupra interpelărei sale relative la mutarea unui profesorŭ dela universitatea din Iaşĭ la cea din Bucurescĭ; d-sa consimte la amânare. D. Robescu citesce raportulŭ comisiunei financiare asupra deschiderei unui creditŭ de lei 2,500, trebuitorŭ pentru cumpĕrare de lemne la spitalele rurale; acestŭ proiectŭ e adoptatŭ. D. Nacu citesce unŭ raportŭ alŭ comisiunei financiare pentru aprobarea unorŭ sume întrebuinţate în anulŭ 1883 pentru esploatarea căilorŭ ferate, care se ridică la cifra de lei 502,100 banĭ à4. Camera aprobă. D. Robescu citesce unŭ raportŭ alŭ comisiunei financiare pentru deschiderea unui creditŭ suplementarŭ de lei 20,000, necesarŭ pentru cumpĕrare de hârtie, de óre-ce suma prevĕdută în bugetŭ nu este suficientă, din causa imprimărei firmelorŭ de comerciu şi a suplementelorŭ la »Monitorulŭ oficialŭ." In urmă Camera trece în secţiunĭ pentru studierea mai multorŭ proiecte de lege.

(Senatulŭ)

D. Isvoranŭ cere ca biroulŭ sĕ întrebe guvernulŭ, când va puté d-sea sĕ-şĭ desvólte interpelarea privitóre la scrisórea d-lui Bălăcenu, publicată în „Românulŭ.« D. V. Alexandri declară că cererea onor. senatorŭ se va comunica guvernului. D. Vergati cere ca interpelarea d-sale făcută ministrului de instrucţiă, sĕ fie ficsată irevocabilŭ pentru Joi.

Se dă citire proiectului de lege privitorŭ la autorisarea statului sĕ se ştérgă din veniturile statului suma datorită de C. Pantazi arendaşulŭ comunei Săpunarĭ, de 22,000 lei. D. Mârzescu cere ca raportulŭ sĕ fie tipăritŭ. D. D. Ghica, preşedintele senatului, amintesce maturului corpŭ că cererile de acestŭ soiu îlŭ împedică de a lucrá. Şi aşa se dice că Senatulŭ nu lucréză. Ce este proiectulŭ de lege în cestiune? Unŭ arendaşŭ a păgubitŭ şi n'are cu ce sĕ plătéscă statulŭ, elŭ arată că are datorii asupra ţĕranilorŭ şi remite guvernului rĕmăşiţele sĕ fie ridicate de pe la ţĕranĭ. Comisiunea senatorială, vĕdênd că ţĕranii nu au cu ce plăti a dispusŭ sĕ se ştergă suma datorată. Pentru ce dar vĕ trebuesce raportulŭ tipăritŭ? Se pune la votŭ tipărirea raportului şi se respinge. D. C. Boerescu vorbesce în contra descărcărei d-lui C. Pantazi şi admite descărcarea locuitorilorŭ comunei Săpunarĭ. D. Schina rĕspunse d-lui Boerescu şi declară că nu se póte descărcá de suma de 22,000 lei ţĕranii, carĭ datoréză arendaşului, dacă cu acéstă sumă nu se va descărcá şi arendasulŭ Pantazi. Arendaşulŭ nu se descarcă decâtŭ din creanţa, ce are asupra ţĕranilorŭ. D. C. Boerescu propune unŭ amendamentŭ în care se dice că ţĕranii descărcându-se de suma de 22,000 sĕ nu se descarce şi d. Pantazi de acéstă creanţă. D. M. Schina: cereţĭ dar ca Statulŭ sĕ lase pe d. Pantazi sĕ esecute pe ţĕranĭ, carĭ şi aşa suntŭ fórte rĕu reduşĭ economicesce. D. Stătescu combate cele dise de d. Boerescu şi se miră că oposiţiunea imediatŭ ce este vorba de a uşurá pe ţĕranĭ, se ridică în contra unei asemenea dorinţe. D. C. Pantazi n'are nimicŭ de câtŭ creanţele ce are asupra ţĕranilorŭ. Aceste creanţe suntŭ resultatulŭ unorŭ hotărîrĭ judecătorescĭ, carĭ declară că sumele declarate de ţĕranĭ din comuna Săpuneştĭ suntŭ datorate pentru níşte angagiamente făcute şi care suntŭ nedrepte. Ce voiţĭ, d-lorŭ? Voiţĭ ca şi cenuşa din vatra ţĕranului sĕ fie vêndută, căcĭ dacă nu veţĭ descărcá pe d. Pantazi nu veţĭ descărcá pe ţĕranĭ, şi arêndaşulŭ îi va putea esecutá, deórece are în mână hotărîrea judecătorescă. Discuţia se închide. Proectulŭ de lege puindu-se la votŭ se primesce.

Lécŭ pentru durerea de gură şi de unghii la vite.

Deva, Ianuariu 1885.

Am cetitŭ în scumpa nóstră fóiă »Gazeta Transilvaniei," că în unele părţĭ bântue vitele bóla de gură şi de unghii.

Eu ca economŭ de vite mĕ grăbescŭ a da următórele poveţe acelora carĭ au vite:

1. Pentru durerea de unghii sĕ se piseze pétră vênătă şi sĕ se amestece cu rîncezélă. Acéstă mestecătură sĕ se aşede între unghii legându-se bine, şi sĕ se înoiască totŭ la 48 de óre.

2. Pentru scală sĕ se férbă apă şi sĕ se arunce pe unghia vitei, căcĭ repede se va vindeca.

3. Pentru durerea de gură sĕ se piseze o bucată de pétră vênătă ca o nucă, sĕ se pună într'unŭ vasŭ cu apă ca o cupă (oca), în care se va amesteca şi o mână de sare, şi astfelŭ se va lăsa sĕ stea 12 óre. Apoi cu o cârpă îmuiată în aceea apă se va înfunda gura vitei, stringêndu-i-se gura ca sĕ ajungă apa aceea în tóte unghiurile gurei. Acésta se va face de douĕ orĭ pe di, şi vita se va vindeca.

N. Oprea.

DIVERSE.

Atentatulŭ contra lui Rossa. — Miss Dudley a declaratŭ către unŭ raportorŭ că comiţêndŭ atentatulŭ n'a avutŭ de gând sĕ poseze în eroină, ci numai în calitatea sa de Engleză a fostŭ animată de dorinţa de a pedepsi pe unŭ miserabilŭ, care ajută pe fanaticĭ a face sĕ curgă sângele şi a causa dezastre materiale. «New-York Herald« publică o telegramă din Paris, că 26 dinamitarĭ reuniţĭ în consiliu în acelŭ oraşŭ au luatŭ rosoluţia de a rĕsbuna asupra unui personajŭ importantŭ englezŭ, atentatulŭ căruia Rossa a cădutŭ victimă. Aceştĭ dinamitarĭ au declaratŭ că guvernulŭ britanicŭ este responsabilŭ de acestŭ atentatŭ. — Se scrie din Philadelfia către „Times«: „Prietinii d-nei Dudley, care a trasŭ asupra lui Rossa, spunŭ că ea este o femee inteligentă, activă, avêndŭ intime sentimente de patriotismŭ. Când a aflatŭ despre nouĕle atentate din Londra, ea a apĕrutŭ fórte agitată şi a declaratŭ în multe rêndurĭ că Statele Unite trebuescŭ sĕ extradeze pe Rossa. Sâmbătă 'i a trimisŭ lui Rossa o scrisóre în care îi dicea că o damă vrea sĕ-i vorbéscă şi 'i da întâlnire în Chambers-Street. Se preumblară cât-va timpŭ, în care ea îlŭ întrebă pe Rossa dacă în adevĕrŭ elŭ este organisătorulŭ atentatelorŭ cu dinamită din Englitera. Rossa rĕspunse afirmativŭ, şi pe când ea îi observa că acele atentate costă viaţa multorŭ nevinovaţĭ, elŭ îi spuse că tóte astea nu suntŭ nimicŭ faţă cu relele ce sufere Irlanda. Elŭ îi mai declară că va face sĕ sară în aerŭ Carlton-Club, Woolwich-Arsenal, Sand-Hurst-College şi Banca Engliterei. Atuncĭ d-na Dudley încredinţându-se că Rossa este celŭ mai periculosŭ animalŭ de pe faţa pămêntului, se hotărî sĕ'lŭ omóre. Ii hotărî o altă întâlnire pentru Lunĭ după prândŭ şi îi oferì şi banĭ pentru întreprinderile sale. Ii cerù o chitanţă iscălită. Pentru acestŭ scopŭ Rossa voi sĕ între într'o casa şi pe când îi întorcea spatele, d-na Dudley scóse din buzunarŭ unŭ revolverŭ şi trase unŭ focŭ în elŭ. Restulŭ scenei îlŭ cunósceţĭ. Şi deórece nu înoptase încă bine, d-na Dudley fu inmediatŭ arestată. Când i-se spuse că Rossa nu murise, ea îşĭ exprimà părerea de rĕu că nu ochise bine, dér aflândŭ că glonţulŭ nu i s'a scosŭ încă ea dise: Atuncĭ totŭ mai e speranţă. Corespondentulŭ lui »Times« telegrafiază jurnalului sĕu, extrasurĭ din New-York Herald, din Herald, din New-York World, din New-York Tribune, din New-York Times carĭ aprobă fapta d-nei Dudley şi exprimă regrete, că n'a pututŭ isbuti sĕ omóre pe Rossa. In publicŭ se manifestéză intenţiunea d'a se deschide o subscripţie pentru apĕrarea ei.«

***

Raportŭ poliţienescŭ. — Unŭ raportŭ alŭ perfectului poliţiei Bucurescilorŭ adresatŭ ministrului de interne şi care se află publicatŭ în „Monitorulŭ oficialŭ« face cunoscutŭ, că în cursulŭ lunilorŭ Octomvre, Noemvre şi Decemvre ale anului trecutŭ s'au comisŭ 157 infracţiunĭ, din carĭ cea mai mare parte şi anume 118 au fostŭ descoperite chiar în primulŭ moment alŭ comiterei, 21 au fostŭ descoperite în cursulŭ urmăririlorŭ şi numai 18 au rĕmasŭ nedescoperite până în diua de 19 ale curentei, când acestŭ raportŭ a fostŭ adresatŭ ministerului. In urma mĕsurilorŭ luate se crede că acestŭ numĕrŭ se va micşora. Aceste 157 infracţiunĭ, clasificate după natura lorŭ, dau următorulŭ resultatŭ: 1 omorŭ involuntarŭ, 2 încercărĭ de omorŭ, 1 o falsificare de acte private, 1 furtŭ cu rele maltractărĭ, 2 atentate la bunele moravurĭ, 26 furturĭ cu efracţiuue, 1 mituire, 7 violărĭ de domiciliu, 14 escrocherii, 1 rupere de sigilii puse de autoritate, 14 abusurĭ de încredere şi 87 furturĭ simple, Clasificându-se delicuenţii după naţionalitatea lorŭ avemŭ: 84 românĭ, 18 evrei, 22 austro-ungarĭ, 6 grecĭ, 2 germanĭ, 4 ţiganĭ, 1 sêrbŭ, 1 otomanŭ şi 2 bulgarĭ.

***

Unŭ faptŭ ciudatŭ. — Diarulŭ «Egyetértés,« din Pesta, semnaléză unŭ faptŭ ciudatŭ întêmplatŭ la Krasso în comitatulŭ Szatmar. Una şi aceiaşĭ casă din localitate a fostŭ într'o singură di teatrulŭ unei nascerĭ, unui botezŭ, unei căsătorii ş'alŭ unei morţĭ. Unŭ locuitorŭ din acéstă casă se căsătoria la 15 Ianuariu. La întórcerea dela biserìcă, a găsitŭ pe cumnata sa care născuse doi copii gemenĭ. Se procede îndată la botezŭ, dĕr unulŭ din cei doi gemenĭ móre după câteva óre.

***

Unŭ obiceiu ciudatŭ. — La Babilonenĭ în fiecare anŭ trebuia sĕ se adune într'o di anumită fetele de măritatŭ în piaţă unde veniau şi tinerii, carĭ voiau sĕ se însóre. Aicĭ se ivia şi unŭ tetalŭ care licita pe rêndŭ tóte fetele, începêndŭ cu cea mai frumósă, pentru care firesce ofertau cei mai mulţĭ Babilonenĭ. După ce se licitau tóte fetele frumóse, se purta grije şi pentru cele urâte aducêndŭ procedura întórsă, celŭ ce luá o fată urîtă, primia banĭ şi mai mulţĭ banĭ primia neapĕratŭ acela care lua pe cea mai urîtă. Banii acestia se luau din sumele incassate pentru cele frumóse, şi astfelŭ cele frumóse măritau pe cele urîte.

***

Computulŭ unui gâde. — Pentru îndoita esecutare a pĕrechiei Romanov în Timişóra, gândele Kozarek a presentatŭ procuraturei de acolo următorulŭ comptŭ: Birja în Pesta până la gară 3 fl. 50 cr., drumulŭ îndĕrĕtŭ 3 fl. 50 cr., totalŭ 7 fl. Călĕtoria din Pesta până în Timişóra clasa II. 12 fl. 65 cr. cu intórcerea 25 fl. 30 cr. Drumulŭ a douĕ ajutóre clasa III 16 fl. 86 cr., cu întórcerea 33 fl. 72 cr. Dela gara din Josefstadt cu birja în oraşŭ 1 fi. 80 cr., cu întórcerea 3 fl. 60. Diurna pe 5 dile, à 6 fl. 30 cr., 31 fl. 50 cr. Diurne celorŭ douĕ ajutóre pe patru dile, à 3 fl. 15 cr., 25 fl. 20 cr. Pentru ridicarea furcilorŭ 12 fl. Pentru esecutarea sentinţei, 12 fl. 60 cr. de capŭ, 25 fi. 20 cr., Pentru scoborîrea cadavrelorŭ şi înmormêntarea lorŭ à 6 fl., 12 fl. Cheltuelile totale 188 fl. 12 cr., care s'au şi plătitŭ gâdelui imediatŭ.

***

Esecutarea atentatorilorŭ dela Niederwald. — Din Halle se raportéză că la 7 Februariu n. la 8 óre diminéţa au fostŭ esecutaţĭ anarchiştii Reinsdorf şi Küchler carĭ fuseseră condamnaţĭ la mórte, pentru că au voitŭ sĕ omóre pe împĕratulŭ Wilhelm. Mai întêiu a fostŭ dusŭ lângă furcĭ Reinsdorf. Mângăerea preotului a refusat'o, cetirea sentinţii a ascultat'o liniştitŭ, dér luându'şĭ pălăria în mână şi oscilându'o în aerŭ strigà: „Josŭ cu barbaria! Trăiască anarchìa!« In timpulŭ ultimelorŭ cuvinte fù legatŭ şi apoi esecutatŭ.

***

O nenorocire. — »Democratulŭ« spune că Lunĭ în 21 Ianuariu curentŭ, diminéţa pe la ora 6, ajungêndŭ la malulŭ rîului Prahova, pe drumulŭ ce merge la Tĕrgovisce, o trăsură gólă cu patru cai de aicì ai d-lui poliţaiŭ din Ploescĭ, care mergea sĕ aducă pe d. prefectŭ Furduescu dela penitenciarulŭ Mărginenĭ, la malulŭ apei, o fată din Brătăşanca şi douĕ femei din Aricescĭ, Ilinca cu fie-sa Anica, care avea unŭ copilŭ de vr'o douĕ lunĭ în braţe, s'au rugatŭ de vìzitiu sĕ le trécă şi pe ele rîulŭ dincolo. Din nenorocire, vizitiulŭ a datŭ cu trăsura într'unŭ ochiŭ séu bolbócă adêncă, formată din grămădirea sloilorŭ de ghiaţă, unde nu s'a mai vĕdutŭ afară decâtŭ coşulŭ trăsurei. Vizitiulŭ şi cu fata fiindŭ pe capră, au pututŭ sĕ iasă d'asupra; ér femeile cu copilulŭ au fostŭ înecate din causă că coşulŭ trăsurei fiind ridicatŭ n'au pututŭ sĕ plutéscă. Sărindŭ ómenĭ călĕtorĭ au scosŭ pe fată, căcĭ vizitiulŭ putuse luptá şi eşi singurŭ, au trasŭ şi trăsura afară cu câte patru cai morţĭ şi copilulŭ asemenea, care era sprijinitŭ între cai; ér femeile mame nu s'au găsitŭ, fiindŭ luate de curentulŭ apei pe sub ghiaţă. Din acéstă nenorocită întêmplare resultă ca la trecerea apelorŭ, coşulŭ (coperişulŭ) trăsurilorŭ este bine sĕ fie totd'auna lăsatŭ josŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucuresci	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
Braşovŭ (	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5.59	9.18	
Cluşiu (	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
Oradia-mare (	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
Oradea mare (	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
Cluşiu (	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
Braşovŭ (	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucuresci	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
Aradŭ (	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
Aradŭ (	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 11 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.30	Bonurĭ croato-slavone	103.—
Rentă de hârtiă 5%	93.95	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.70	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.36
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.—	Renta de hârtiă austriacă	83.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50	Renta de arg. austr.	83.95
Bonurĭ rurale ungare	103.—	Renta de aurŭ austr.	106.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.25	Losurile din 1860	138.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—	Acţiunile băncei austro-ungare	866.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—	Act. băncei de creditŭ ung.	312.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.80	Act. băncei de creditŭ austr.	303.—
		Argintulŭ —.— Galbinĭ impărătescĭ	5.80
		Napoleon-d'orĭ	9.78½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	60.35
		Londra 10 Livres sterlinge	123.85

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 29 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	—
Renta rom. amort. (5%)	93½	—
» convert. (6%)	88	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	98½	—
» » » (5%)	85¾	—
» » urban (7%)	96	—
» » » (6%)	91	—
» » » (5%)	83	—
Banca naţională a României	1210	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	289	—
» » » Naţională	210	—
Aurŭ	12½%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ
din 12 Februarie st. n. 1885.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.73	8.76
Argint românesc	8.50	8.60
Napoleon-d'orĭ	9.76	9.78
Lire turcescĭ	10.98	11.—
Imperialĭ	9.98	10.—
Galbenĭ	5.70	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	128.50	129.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.